

L'HORA NOVA

INGENUAMENT

La coincidència en l'apreciació de les coses és el més exacte exponent de què hi ha una voluntat i una decisió per a reeixir en tota empresa. Així, en la lluita actual, la fusió de voluntats entre els sectors responsabilitzats en la defensa dels pobles ibèrics, d'haver esdevingut una realitat immediata, no hauria donat temps a què sorgissin les complicacions d'ordre internacional que han estat tan favorables a l'organització que s'ha pogut donar l'adversari. Però no és ara l'hora de les lamentacions; el que cal és allunyar l'instint de projectar ombres entorn de la compenetració en què s'han de mantenir les organitzacions i els partits antifeixistes. Sumem voluntats i aportem esforços en la lluita; si veritablement descobrim el traïdor amb el cos del delictes, castiguem-lo com es mereix i com ho fa necessari la salut de la reraguarda; però, la magnitud de la tragèdia que vivim ens crida a obrar conscientment i a no convertir en enemics a companys que poden haver comès errors i a d'altres ciutadans que no els hem de jutjar, capriciosament, deslleials, pel sol fet de què no se'ls reconegui una ideologia prou definida. Si rasquem les capes de pintura que s'han sobreposat en molts rostres, a través de totes les incidències i capgirells de la política, descobrirem fesomies angelicals i autèntics porta-blandons, que no han trobat cap obstacle per situar-se com antifeixistes extremistes. I en altres aspectes, la persecució sistemàtica, per faltes lleus, tampoc afavoreix la causa antifeixista. Potser caldria vigilar de prop els interessats en fer massa mèrits. Hi ha molts procediments per a perjudicar una causa, i aquest de la denúncia pel qual hi senten inclinació individus que no seran pas massa treballadors i probablement els més escollits (?) de cada poble, és suspecte d'obeir a venjances personals.

ALFIL

L'ESPANYA DEL SEGLE XX

Sota el domini de la plutocràcia i del militarisme

III

Hem assenyalat la situació política de l'any 1905, de la qual se'n desprèn una mediatització de poders, com conseqüència de l'actitud en què s'ha col·locat l'element militar. En l'any següent — oh paradoxa de la política espanyola! — l'habilitat dels polítics centralistes, després d'haver-se ajupit a les exigències dels militars, distreu l'opinió pública amb el plantejament del problema religiós, la qual cosa provoca un seguit de crisis de govern fins esgotar totes les combinacions de base liberal. Apart d'aquest aspecte, en descobrirem d'altres, que fan interessant la descripció.

Moret, es troba de cap del Govern, a començaments de l'any 1906. Coincideix amb la nefasta actuació de l'esmentat polític liberal, el creixement del lerrouxisme a Barcelona, on perdura l'acció del terrorisme. Després dels atemptats de les darreries de l'any anterior, han seguit les troballes de bombes, en el mes de febrer, al Pla de la Boqueria i en la casa rectoral de l'església de Santa Maria del Mar. A les Corts, el Govern ha presentat el projecte de Reforma de l'article setè del Codi de Justícia militar. Alterna amb la discussió d'aquest projecte, un debat sobre la qüestió catalana. Es dona coneixement oficial al Parlament del prometatge d'Alfons XIII. Entretant el Govern accelera la discussió del dit projecte de reforma, més conegut, exactament, per llei de jurisdiccions. I, amb fòrceps, s'arrenca de la Cambra l'aprovació de la llei que exigien els militars.

Sorgeix espontània una protesta a Catalunya, i es concreta amb la formació del front de Solidaritat Catalana. El 20 de maig, de retorn del viatge dels parlamentaris a Madrid, el poble de Catalunya es congrega a Barcelona, en manifestació imponent d'homenatge als seus representants, que, sense distinció de matisos ni de ideologies, han inpregnat valerosament l'odi projecte de llei de jurisdiccions.

El catastròfic Moret ja sembla perseguit pels més negres designis. Minimitzat com a polític, ja no li resta altra personalitat que la d'un «moret», però, raons d'Estat, el mantenen encara en la presidència del Govern. S'ha d'efectuar la boda reial.

Arriba el dia 31 de maig, i en el moment de la màxima eufòria, de retorn de la cerimònia nupcial, celebrada a San Jerónimo, en desfilant la carrossa dels reis, des d'un balcó d'un tercer pis, fou llençat un ram de flors, dins del qual hi havia una bomba de les dites d'inversió. L'artefacte explota i despedeix la metralla obliquament i resulten mortes dues persones del balcó del principal de la casa des d'on es cometé l'atemptat, ultra tres oficials, cinc soldats i altres vuit paisans, i, a més, hi han una setentena de ferits. Del cotxe reial, resulta mort un cavall.

Al cap de vuit dies, Moret plantejava la qüestió de confiança, i li foren ratificats els poders, però sense deixar gaire clar si podria comptar amb el

(Passa a la pàg. 8)